

Tlač a informácie

Všeobecný súd Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č.°81/21
v Luxemburgu 12. mája 2021

Rozsudok vo veci T-789/19
Tom Moerenhout a i./Komisia

Všeobecný súd zrušuje rozhodnutie Komisie o zamietnutí registrácie navrhovanej iniciatívy občanov z dôvodu, že je nedostatočne odôvodnené

Občan, ktorý podal takýto návrh, musí rozumieť odôvodneniu Komisie

Dňa 5. júla 2019 pán Tom Moerenhout a ďalších šesť občanov predložili Európskej komisii v súlade s nariadením o iniciatíve občanov¹ návrh európskej iniciatívy občanov s názvom „Zabezpečenie súladu spoločnej obchodnej politiky so zmluvami Európskej únie a dodržiavania medzinárodného práva“ (ďalej len „návrh EIO“).

V súlade s požiadavkami stanovenými týmto nariadením² boli predložené predmet a ciele návrhu, ako aj ustanovenia Zmlúv, ktoré občania považovali za relevantné pre navrhovanú činnosť. Návrh bol podľa svojho cieľa zameraný na prijatie ustanovení upravujúcich obchodné transakcie so subjektmi okupantov, ktoré sú usadené alebo pôsobia na okupovaných územiach, zabránením vstupu výrobkov pochádzajúcich z týchto území na trh Európskej únie. V tejto súvislosti žalobcovia citovali rôzne ustanovenia Zmlúv, Chartu základných práv Európskej únie, viacero nariadení a rozsudkov Súdneho dvora, ako aj ustanovení a prameňov medzinárodného práva.

Rozhodnutím zo 4. septembra 2019³ (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) Komisia zamietla registráciu návrhu EIO. Toto zamietnutie odôvodnila tým, že právny akt vzťahujúci sa na predmet návrhu EIO by sa mohol prijať len na základe článku 215 ZFEÚ, ktorý vyžaduje prijatie rozhodnutia stanovujúceho prerušenie alebo čiastočné alebo úplné obmedzenie hospodárskych a finančných vzťahov s dotknutou treťou krajinou. Komisia však konštatovala, že nemá právomoc predložiť návrh právneho aktu na tomto základe.

Všeobecný súd svojím rozsudkom vydaným v rozšírenom zložení zrušuje napadnuté rozhodnutie z dôvodu, že neobsahuje **dostatok informácií** umožňujúcich žalobcom **oboznámiť sa s dôvodmi** zamietnutia registrácie návrhu EIO a Všeobecnému súdu vykonať svoje preskúmanie zákonnosti tohto zamietnutia. Toto rozhodnutie totiž nespĺňa **povinnosť odôvodnenia** vyplývajúcu zo Zmluvy⁴ a z nariadenia o iniciatíve občanov⁵. Všeobecný súd tak spresňuje **rozsah** povinnosti odôvodnenia, ktorá prináleží Komisii, ak Komisia zamietne registráciu návrhu EIO predloženého podľa tohto nariadenia.

Posúdenie Všeobecným súdom

Všeobecný súd pripomína, že cieľmi nariadenia o iniciatíve občanov je **posilnenie európskeho občianstva, zlepšenie demokratického fungovania Únie, podpora účasti občanov na**

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 211/2011 zo 16. februára 2011 o iniciatíve občanov (Ú. v. EÚ L 65, 2011, s. 1). Toto nariadenie bolo následne s účinnosťou od 1. januára 2020 zrušené a nahradené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/788 zo 17. apríla 2019 o európskej iniciatíve občanov (Ú. v. EÚ L 130, 2019, s. 55; ďalej len „nariadenie č. 211/2011“).

² Článok 4 ods. 1 nariadenia č. 211/2011.

³ Rozhodnutie Komisie (EÚ) 2019/1567 zo 4. septembra 2019 o navrhovanej [európskej] iniciatíve občanov s názvom „Zabezpečenie súladu spoločnej obchodnej politiky so zmluvami EÚ a dodržiavania medzinárodného práva“ (Ú. v. EÚ L 241, 2019, s. 12).

⁴ Článok 296 ZFEÚ.

⁵ Článok 4 ods. 3 druhý pododsek nariadenia č. 211/2011.

demokratickom živote a sprístupnenie Únie. Zdôrazňuje, že uskutočnenie týchto cieľov by bolo vážne ohrozené, ak by v rozhodnutí o zamietnutí návrhu EIO chýbalo úplné odôvodnenie.

V súlade s týmto nariadením⁶ Komisia zaregistruje navrhovanú iniciatívu občanov za predpokladu, že nie **je zjavne mimo rámca jej právomocí**, na základe ktorých Komisia môže predložiť **návrh právneho aktu Únie** na účely vykonávania Zmlúv. Všeobecný súd konštatuje, že v prejednávanej veci napadnuté rozhodnutie dostatočne neodôvodňuje nedostatok právomoci Komisie predložiť návrh, ktorý by mohol zodpovedať predmetu a cieľom návrhu EIO. Všeobecný súd po tom, čo pripomenul zásady povinnosti odôvodnenia aktov inštitúcií, vymenúva skutočnosti, ktoré je potrebné zohľadniť na to, aby bolo napadnuté rozhodnutie dostatočne odôvodnené, pokiaľ ide o neexistenciu právomoci Komisie v zmysle nariadenia o iniciatíve občanov.

V prvom rade Všeobecný súd uvádza, že samotné uvedenie článku 215 ZFEÚ o reštriktívnych opatreniach neumožňuje pochopiť, prečo sa Komisia domnievala, že plánovaný postup patrí výlučne do spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP). **Komisia totiž nevysvetlila, prečo sa domnievala, že opatrenie uvedené v návrhu EIO treba chápať tak, že sa týka aktu stanovujúceho prerušenie alebo obmedzenie obchodných vzťahov s jednou alebo viacerými tretími krajinami** v zmysle článku 215 ods. 1 ZFEÚ.

V druhom rade pripomína, že posúdenie dostatočnosti odôvodnenia musí zohľadňovať relevantný kontext. Žalobcovia vo svojom návrhu EIO výslovne a viackrát odkázali na spoločnú obchodnú politiku, ako aj na ustanovenia týkajúce sa tejto oblasti, akým je článok 207 ZFEÚ. V prejednávanej veci teda Komisii prináležalo, aby **vysvetlila dôvody, ktoré ju viedli k tomu**, že v napadnutom rozhodnutí implicitne **dospela k záveru**, že opatrenie uvedené v návrhu ICE vzhľadom na svoj predmet a ciele **nepatrí do oblasti spoločnej obchodnej politiky**, a preto nemôže byť prijaté na základe článku 207 ZFEÚ. Toto posúdenie malo zásadný význam pri rozhodnutí Komisie o zamietnutí registrácie návrhu EIO, pretože na rozdiel od SZBP je spoločná obchodná politika oblasťou, v ktorej je táto inštitúcia oprávnená formulovať návrh aktu Únie na základe článku 207 ZFEÚ.

V treťom rade Všeobecný súd tvrdí, že **dostatočnosť, resp. nedostatočnosť odôvodnenia** napadnutého rozhodnutia musí byť tiež posúdená vzhľadom na ciele ustanovení Zmlúv⁷ a nariadenia o iniciatíve občanov spočívajúce v podpore účasti občanov na demokratickom živote a sprístupnení Únie. Vzhľadom na tieto ciele mala Komisia jasne uviesť dôvody zamietnutia registrácie návrhu EIO. V prípade neexistencie úplného odôvodnenia by námietky Komisie týkajúce sa prípustnosti návrhu **mohli vážne ohroziť** prípadné predloženie nového návrhu EIO.

V dôsledku toho Všeobecný súd zrušuje napadnuté rozhodnutie z dôvodu, že je nedostatočne odôvodnené.

UPOZORNENIE: Odvolanie proti rozhodnutiu Všeobecného súdu obmedzujúce sa len na právne otázky možno podať na Súdny dvor v lehote dvoch mesiacov a desiatich dní od jeho doručenia.

UPOZORNENIE: Žalobou o neplatnosť sa možno domáhať zrušenia aktov inštitúcie Únie, ktoré sú v rozpore s právom Únie. Za určitých podmienok môžu členské štáty, európske inštitúcie a jednotlivci podať žalobu o neplatnosť na Súdny dvor alebo na Všeobecný súd. Ak je žaloba dôvodná, akt sa zruší. Dotknutá inštitúcia je povinná vykonať nápravu, pokiaľ ide o prípadnú právnu medzeru, ktorá vznikla v dôsledku zrušeného aktu.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Všeobecný súd.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

⁶ Článok 4 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 211/2011.

⁷ Článok 11 ods. 4 ZEÚ a článok 24 prvý odsek ZFEÚ.